

אור הפרשה

י"ל ע"י מוסדות אור דוד בראשות הרה"ג דניאל זר שליט"א

כ"ט אייר תשפ"ג • גליון 263 • פרשת במדבר

זמני שבת קודש

רבונו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	תל אביב
20:58	20:12	19:12	ירושלים
21:01	20:15	19:09	חיפה
20:59	20:13	19:12	

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה המוסדות

הכל מלמעלה

הקב"ה משגיח עלינו ברחמי וזוהי שום דבר שלא נגזר מלמעלה

כבוד הזולת

חג השבועות המתקרב והולך, הוא היום בו נקבל את התורה מחדש. נזכה בכלים חדשים להבניה, נזכה ביכולות חדשות ללומדה, נזכה בדרכים נוספות להתחבר אליה. והלא זו היא שאיפתנו וזה הוא רצוננו, להתחבר אל התורה באמת, ללומדה באהבה, לקנותה קניין נצח, לחיות על פיה בכל רגע. והנה מגיע הרגע הגדול בו אנו עומדים לקבל את התורה, לזכות במתנה הנהדרת הזו!

ועתה, ימים ספורים לפני החג, כולנו עסוקים בשאלה מרכזית ובערת: איך זוכים לקבל את התורה באמת? איך אפשר להיות מאלה שיוצאים מקבלת התורה בסלים מלאים של חיבור לתורה, קשר עימה, יכולת לעסוק בה בהתמדה? איך ניתן להיות מאלה שניציבים בשורה הראשונה, ומקבלים מנה גדולה ומבורכת ממתנת התורה, זוכים בנתח נכבד ממנה? איך אפשר להתכונן לקראת היום הגדול, כדי שבבואו נזכה לנצל את איכותו ויכולתו, ונזכה באמת לקבל את התורה במלוא משמעותה?

לפנינו גילוי מרגש, שיש בו מימד מפתיע: קבלת התורה תלויה באהבת ישראל ממש כך. מי שלבו פועם באהבת ישראל לכל יהודי ללא גבול, מי שרואה את כל היהודים כשווים - בניו של מלך מלכי המלכים, מי שמבטל את עצמו לכלל ישראל ורואה את עצמו כחלק ממלכת העם היהודי, ולא כאיש נפרד ומכובד - זוכה לקבל את התורה, זוכה למנה עשירה ממנה, זוכה לקשר וחיבור עימה.

כי התורה לא ניתנה ליהודי פרטי, היא ניתנה לכל עם ישראל יחדיו. מי שרוצה לזכות בה - חייב להיות חלק מהעם כולו, לא יחידה נפרדת. מי שרוצה לקבל את התורה, חייב להוכיח - ברגשותיו, בדיבוריו, במעשיו - כי כל יהודי אהוב ונחמד בעיניו, והוא מסור ונאמן לכל יהודי, רוצה בטובתו וחפץ בהצלחתו, כי הוא כמו אחיו ממש!

ברוך אלו קנינו שבראנו לכבודו! והבדילנו מן התועים! ונתן לנו תורת אמת! וחיי עולם נטע בתוכנו! שמחה עצומה אופפת אותנו שאנחנו מרוממים מהרחוב, מקנאותיהם ושנאותיהם תאוותיהם ועיוותיהם, וכל ההבדלים בינינו הם מכח התורה הק' ששוכנת בנו, היא המשנה את האדם היא האור המבדיל בין קודש לחול, בין טמא לטהור, בין רחוק לקרוב. האור שבתורה משנה את האדם והופך אותו לאדם אחר.

כתוב בפסוק: "עיר פרא אדם יולד". כל אדם נולד פרא אדם, גם דתי גם חילוני, כולם נולדים פרא. יש שנולד שמונים אחוז פרא אדם, יש עשרים אחוז פרא אדם, אבל לכולם יש תפקיד לתקן את עצמם, ולעשות את עצמם ל"אדם יולד". זה תפקידו של אדם על אדמות. במה נמדד כמה אחוזים יש פרא אדם יש בו? כל אדם נולד עם תכונות רעות ומידות מגונות, כמה שיותר מידות רעות הוא יותר "בהמה" וכמה שיותר מידות טובות הוא יותר "אדם". ואמר הכתוב, מעיר פרא שנולדת, תעשה אדם!

נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, תדמה לקב"ה, באמצעות לימוד התורה, ויחד עם התורה תהפוך את עצמך מבהמה לאדם, מאדם למלאך.

אדם חילוני, אדם רחובי, אינו יודע לתקן את עצמו ואינו יכול לתקן את עצמו, אין לו את הכלים לכך. תראו לי חילוני אחד בעולם שעקר מידה רעה אחת, גאוותן שנעשה עניו. לא רק שלא תמצאו, אין כלל אפשרות כזו. להפך, כל רגע ברחוב הופך אותו ליותר ויותר "בהמה". אם נולד כעסן יהיה יותר כעסן, קנאי הוא יהיה יותר ויותר קנאי, אם נולד תאוותן הרחוב יהפוך אותו ליותר ויותר תאוותן, יותר ויותר שפל, יותר ויותר נקמן. כל אחד והמידות הרעות שלו.

למי שאינו לומד בתורה אין כלים לתקן את עצמו, אין אפשרויות לעדן את המידות שלנו ולעבוד על עצמו להיות בן אדם.

אבל התורה הקדושה, היא הכוח העולה על כוח הגוף, היא הכוח המטהר את האדם ומרוממו על כל המעשים, לה יש את הכוח והעוצמה הרוחנית, להפוך את האדם מרע לטוב.

וכמאמרם ז"ל בראתי יצר הרע בראתי לו תורה תבלין. אדם שיש לו ב.מ.ו. צריך ללכת לבית חרושת של ב.מ.ו. אין תקנה אחרת. התרופה ליצר הרע זה רק

לימוד התורה. בורא העולם ברא אותנו, ואמר לנו, בני, אכן כך בראתי בכם יצר הרע, אבל יש לו תרופה, אין תרופה אחרת, לא שר החינוך ולא וועדות למיניהם, הם מודים שהם פשטו את הרגל, כל הקלקולים שבעולם נמצאים בבתי הספר הממלכתיים והממלכתי דתי, ולמה? כי בלי לימוד התורה, בלי דעת תורה, אין אפשרות לנצח את יצר הרע. עיר פרא נולדת, אדם יולד, תהפוך את העיר פרא לאדם! זה התפקיד שלך בעולם!

כשנרצח ראה"מ רבין, התקשורת חגגה על הדם, במוות הוריש לנו די לאלימות. צעקתי אז בדרשה, הוריש לנו? כל שנה בזמן הרצח שלו מסיתים שבועיים נגד החרדים, נגד הימנים. אין ערכים ברחוב, בשמאל אין אלימות? התקשורת והשמאל לא אלימים?! רומסים כל מי שאינו בדרכם, בכל דרך אפשרית הם ימצאו את הדם של הזולת.

התורה הקדושה מעדנת את האדם, מקדשת אותו, זורעת בו ניצנים של גדלות והוא עולה ומתעלה למעלה למעלה.

בחור ישיבה שמע דרשות, היה במדרשייה וחוזר בתשובה. בא לישיבה ונעשה מלאך?! וודאי שלא!! אדם גאוותן, בא לישיבה ולומד גמרא, הוא נשאר גאוותן. הוא מתווכח עם חברים שלו בלימוד, הוא נוכח לדעת שהצדק עם רעהו, ועדיין הגאוה שלו לא תתן לו להודות על האמת. אבל הוא לומד בישיבה יום יום, הוא לומד תורה הק', הוא לומד מוסר, הוא שומע שיחות, הוא שומע דרשות, הוא מתפלל, מושפע מהאווירה הקדושה, מהחברים ומהרבנים. עד שלאט לאט מתהפך אצלו משהו בלב, הוא נעשה עניו, צנוע, נעים. פושט צורה ולובש צורה.

עם השנים, כמו רבי עקיבא והבאר. לא ביום אחד נעשה חור באבן, לא ביום אחד נעשה חור בלב. עם ההתמדה, עם השנים, עם המוסר הביקורת ודיבוק החברים, ולב האדם מתרכך לטובה, ומשתנה בו איכות לנצח נצחים. הוא הולך ומשתנה, הדיבור, המידות, האופי.

ישיבה זה בית חרושת לבני אדם, נכנסים זכוכיות - יוצאים יהלומים! אנשים באים לדרשות באופן קבוע, פושטים צורה ולובשים צורה, משתנים מהקצה אל הקצה. שבת שלום!

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

ההקדשה השבועית

חצנים הם אהם לתקיים

אלפי טלמי צארי הפרשה

הנאמנותם או לעיני קדושתם

התקשרו עכשיו: 05-84-84-84

לימיננות
ידן חיה בת הדס
יוסי בן הלן
צורי בן רחל
דייזה בת חוה

לישיק
בנימין בן חסיה
אלדד בן חוה
ספיר בת עליזה
לידך בת עליזה

לחובלות
אסף בן חיה
רושין בן דיה
אלעד בן ענה
אלדד בן ירדנה

לעילוי נשמות
סילמה בן ג'ון ג'ון
סילגית בת חנה
חן חיה
שמעון בן ירלנה
יואב בן חנה

סיפור לשבת

הרב צבי נקר

נפש תחת נפש

זמן מה לאחר אסון נפילת המטוס של חברת 'פאן אמריקן', תועד סיפורו המרגש של אחד מהניצולים, וכך הוא מספר:

ביום חמישי בלילה היתה אמורה להתקיים באמריקה חתונה במשפחתי. תכננתי לטוס בטיסה של חמישי בבוקר כדי להגיע לקראת הערב. הזמנתי מקום כבר מתחילת השבוע, אולם ביום שני תקפו אותי כאבי גב איומים. הרופא איבחן "דיסקוס" קל בגבי ונאלצתי להתאשפז בבית החולים ליומיים. ב"ה קיבלתי את הטיפול המתאים ונשארתי מעט בביה"ח לצורך ביקורת. כשטיילתי בפרוודור הבחנתי לפתע באדם שאני מתפלל עמו, תלמיד חכם חשוב ומבוגר, שהגיע במיוחד כדי לבקרני. נדהמתי מכך מאוד, הרי חוץ מלהתפלל יחד אין בינינו קירבה מיוחדת.

תוך כדי ששוחחנו הוא שאל "איך תשתתף בחתונה שיש לך השבוע?" עניתי כי הזמנתי מקום בטיסה של חמישי בבוקר, אולם הוא לא כל כך אהב את הרעיון. "הרי תגיע עייף מאוד ולא תוכל לשמוח כראוי בחתונה. עברת שבוע לא קל..." אמר, "ומה אעשה?" הרי אני חייב להגיע לחתונה, השבתי "תצא מלונדון ביום רביעי, תגיע לאמריקה יום לפני החתונה ותנוח. כך תוכל להגיע שמח ורענן", הוא הציע. הודיתי לו על ההתעניינות והעצה, ולאחר מכן נפרדנו לשלום.

הסכמתי בליבי עם עצתו. אומנם תהיתי מדוע כה התאמץ להגיע לבקרני, כל שכן שאינני חולה עוד, ומה הוא כה דואג שאגיע רענן ושמח לחתונה? מאוחר יותר התברר שלא רק אני תהיתי. אף הוא התפלל על עצמו, ובנסייעתו חזרה הביתה לאחר הביקור. אמר לנהגו כי בעצם אין לו מושג מדוע בא לבקרני וכל כך דאג לשכנע אותי להגיע יום

תשלמו בחייכם. יש לך צ'אנס אחרון לגלות לי אם מישהו מסתתר כאן", הוא חבט בחוזקה, משהו התנפץ לרסיסים. רעדתי מפחד, האם היא תסגיר אותי? הרי היא לא חייבת לי דבר. ובכלל, מי יודע אם לא יחליטו החיילים לטרוק בחוזקה את הדלת ואז יבחינו בי?

"אין כאן איש, אדוני", היא ענתה בנחישות. הוא נופף בנשקו, אך היא המשיכה: "חפש ככל שתרצה, ממילא לא תמצא מאומה".

הייתי המום. עצרתי את נשימתי בפחד, איך היא מוכנה להקריב כך את נפשה עבורי?

תוך דקות השתררה דממה. שמעתי את החיילים דוהרים במדרגות החוצה אל הרחוב. חיוורת כסיד היא הזיזה את הילד, נשמנו לרווחה. הייתי משותק מכדי להודות לה. ייחלתי בליבי שה' יגמול לה על טוב ליבה ויצילה לחיים, ומיהרתי אל דירת המחבוא שלי. ב"ה ניצלתי מהמלחמה, ובין אלפי הניסים שראיתי מידי יום, נס זה נותר חרוט עד היום בזיכרוני. כעבור שנים שמעתי שאותה אישה שרדה את המלחמה וזכתה להקים בשנית משפחה בישראל".

חברי עצר לרגע את סיפורו. הייתי כה מרותק, ובכל זאת תהיתי מדוע ראה לצורך לספר לי על כך. לפתע הוא אמר בקול רועד: "האישה הצדיקה היא... זו הסבתא שלך, אם אביך ז"ל. ויתכן שבשבוע שעבר סידר ה' שאחזיר לה טובה ואציל את נכדה מאסון כה גדול, ובכך אקיים 'נפש תחת נפש'..." (האמונה)

קודם. מבית החולים שוחררתי בערב, וביום רביעי טסתי לאמריקה כעצתו. מה נחרדתי לגלות על אסון נפילת המטוס ההוא, בו הייתי אמור להימצא לולא עצתו של חברי. התקשרתי אליו כשדמעות בעיניי, להודות לו על שהצילני. הוא השיב שה' גרם לו להגיע אלי ולומר את הדברים בלי שבכלל הבין מדוע.

אכן, מצאתי את עצמי רוקד שמח ורענן בחתונה המשפחתית. כששבתי ללונדון קרא לי חברי לביתו והחל לספר "בתחילת השואה הסתתרתי בדירה בבניין רב קומות ועסקתי בתורה. בדירה מולי גרה אישה צדיקה שהיתה טורחת להשיג לי מזון. בעלה וילדיה כבר נלקחו ממנה ונשלחו לעבודת כפייה, והיא ראתה כזכות להגן עלי כאחד

שעוסק בתורה. כשהיו מגיעים הנאצים לרחוב, היתה מזהירה אותי שלא אצא מהמחבוא.

פעם אחת עמדתי מחוץ לדירה, כשמלמטה נשמעו שאגות מחרידות של חיילי האס.אס שפרצו לבניין. דמי קפא בי, לא ידעתי לאן להימלט.

אותה אישה הורתה לי להיכנס לביתה וסימנה לי לעמוד מאחורי הדלת. כעבור רגע נשמעו אגרופים על הדלת, היא פתחה ושאלה את החיילים לרצונם. "היכן בעלך ובניין הבחורים?" שאג אחד מהם, והלם במשקופי. היא נותרה לעמוד וענתה בשלווה "הם כבר נלקחו ממני, יש כאן רק ילדים קטנים".

הם פרצו פנימה לתוך החדרים והחלו להפוך רהיטים. "אנו עורכים חיפוש נוסף בכל הבית. אם ימצא כאן מישהו, שניכם

"הם פרצו פנימה לתוך החדרים והחלו להפוך רהיטים.."

לסיפורים מרתקים נוספים של הרב צבי נקר כנסו לאתר 'שיבת אור דוד'

רוצים להפיץ את העלון "אור הפרשה" באזור מגורכם? הצטרפו למפיצים וקבלו עלונים בכל שבוע לחלוקה!

חייגו עכשיו: 03-61-50-203

*ההפצה הינה בטחור סמלי

הלכות יום טוב

א. השנה יום טוב חל בערב שבת, ולכן יש לזכור להכין מערב שבת נר של 48 שעות שיהיה דלוק לצורך הדלקת נרות שבת.

ב. טוב שיכין מערב יום טוב מערכה נוספת של נרות בשביל נרות שבת. (ילקו"י יום טוב עמ' תקיג בהערה).

הדלקת נרות

א. מצוה להדליק נרות בערב יום טוב, ולברך בשם ומלכות, "אשר קדשנו במצותיו וצונו להדליק נר של יום טוב". (חזון עובדיה עמ' סא).

ב. מי שנמצא בבית חולים או בית מלון, שמתעמי בטיחות אין מדליקים בחדרו ובחדר אוכל אלא רק בחדר צודד, אין יוצאין ידי חובה בהדלקה זו. אלא בערב יום טוב, כל אחד צריך בזמן הדלקת הנרות, לכבות את אור החשמל בחדרו, ולחזור ולהדליקו לכבוד יו"ט, וברכה. ובערב שבת, אין עצה לצאת ידי חובת נרות שבת בחשמל, והוא אנוס בזה, ולכן יכוין מערב יום טוב שהדלקתו בשביל לקיים המצווה בשני הימים.

ג. אמנם אם מדליקים בחדר אוכל רשאי להדליק בברכה. ואם כבר קדמו אחרים והדליקו נרות יום טוב או שבת בחדר האוכל, לא יברך שם, אלא בערב יום טוב יברך על נרות יו"ט בהדלקת החשמל בחדרו. ובערב שבת ידליק נרות בחדר אוכל בלא ברכה.

ד. אם לא הכין מערב שבת נרות בשביל יום טוב יש להקל להכין ביום טוב:

א. צמר גפן- שימוש חוזר, וצריך להרימו להכינו להדלקה, מותר לעשות כן ביום טוב בידו. ואם מחליף את הפתילות, נכון לכתחלה שלא יוציא בידיו מהכוסיות את הפתילות הישנות, משום מוקצה. אולם יכול להוציאם על ידי קיסם, או מזלג וכדומה לתוך שקית ולהניחם באשפה בכבוד.

ב. "פתיל צף"- מותר, ואין לאסור משום מתקן כלי. (קיצור חזו"ע מועדים א', עמ' סא). ואם הנקב שבמסגרת סתום לגמרי, אסור להכניס ביום טוב.

ג. נרונים של מתכת דקה- כשהמתכת אינה ראויה לשימוש חוזר, אזי נחשבת למוקצה, ואז יש לגרור על ידי מזלג ולהפיל לתוך השקית. ואם עדיין ראויה לנר אחר כזה שאין לו מסגרת, אפשר לטלטלה בידים. (ילקו"י עמ' תקו, תקיא-תקיב).

שמחה ביום טוב

א. צריך ללבוש בגדים נאים ויהיו יותר טובים מהבגדים של שבת. (חזו"ע עמ' צא).

ב. חייב אדם להיות שמח, ועיקר החיוב הוא בבשר בהמה, ומי שאינו יכול לאכול מטעמי בריאות או כשרות, יקיים מצות שמחה בבשר עוף. (חזו"ע עמ' צה).

ג. הנשים משמחן בבגדים צנועים ויפים ותכשיטין נאים. והקטנים משמחם בממתקים. (חזו"ע עמ' צה).

ד. חייב אדם לשמח עמו ברגל את העניים והאביונים ואת האלמנות והיתומים, ולכן יש לשלוח להם בעין יפה, די מחסורם, כדי לשמחם. (חזו"ע עמ' צח).

ה. בזמן שהיה בית המקדש קיים היתה מצוה על ישראל לשמח את הכהנים והלוים שגם היו מורים הוראות בישראל. ובזמן הזה שבעונות הרבים בטלה עבודת המקדש, מצוה לשמח ברגל את האברכים שלומדים תורה יומם ולילה ומורים הוראות לישראל, שהם במקום הכהנים והלוים. (חזו"ע עמ' צט).

מלאכה ביום טוב

א. אין בין יום טוב לשבת אלא מלאכה אוכל נפש. והטעם בכדי שיזכרו ישראל הנסים הגדולים שעשה להם השם יתברך ולאבותיהם, ויודיעום, לזרעם אחריהם, ואילו היו מותרים בעשיית מלאכה, היה כל אחד פונה לעסקיו, וכבוד הרגל ושמחת החג היו נשכחים מעם ישראל, ועל ידי השבתו יהיו פנויים להתקבץ בבתי כנסיות ובבתי מדרשות לשמוע דברי התורה, ובהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל, ילמדו לקח דעת ותבונה מפי גדולי ישראל בהלכות ובאגדות. (חזו"ע עמ' א).

ב. אוכל נפש שאינו מפיג טעם כלל, אילו נעשה מערב יום טוב, אף על פי כן מותר לעשותו ביום טוב. מכל מקום נכון להחמיר לכתחלה לעשותו מערב יום טוב, ואם לא עשאו מבעוד יום, נכון שישנה בו אם אפשר לעשותו על ידי שינוי. (חזו"ע עמ' ה-ט).

ג. מפני שאדם רגיל לקצור שדהו ולבצור כרמו כאחד, ונמצא כל היום טרוד במלאכתו וימנע משמחת יום טוב. לכן אסרו חכמים מלאכות שלפני הלישה ביום טוב אפילו לצורך אוכל נפש.

מלאכת הבערה

א. אסור להוליד אש, שלא הותר ביום טוב להבעיר אלא מאש מצויה. (חזו"ע עמ' מט).

ב. לכן אסור להדליק גפרורים על ידי חיכוך בקופסת הגפרורים. אבל מותר להדליק משלהבת של נה. (ילקו"י עמ' קצו).

ג. גפרור בוער, לא ישליכנו בתנופה הגורמת בודאי כיבוי, אלא יניחנו בנחת על הרצפה או על השיש או בצד הכירה במקום בטוח שיתכבה מאליה. (חזו"ע עמ' נב).

ד. מצית, אסור להשתמש, מטעם שמוליד אש, ומטעם איסור כיבוי. (חזו"ע עמ' נב).

ה. חשמל, אסור להדליק, מפני שהוא כמוליד אש ביום טוב, וכן אסור לכבות החשמל.

ו. כיריים של גז שמתקן בהם חיישן ביטחון למנוע דליפת גז, מותר להדליקם ביום טוב (מאש לאש). (קיצור חזו"ע עמ' קכא. ילקו"י עמ' תמו).

ז. כיריים שיש בהם ניצוץ אש חשמלי שניצת אוטומט בלחיצה על הכפתור, יש לנתק את הכיריים מן החשמל מבעוד יום (השנה בערב שבת). ואם שכח לנתק, רשאי לעשות כדברי המקלים, שיקרב גפרור בוער לחצובה ואז יסובב את כפתור הגז באופן שכל כוונתו שהאש תידלק מהגפרור ולא על ידי המצת, ואין לו שום ענין בניצוץ האש הניצת מאליה.

ח. בכיריים רבים צריך להחזיק את הכפתור בזמן סיבובו במשך כמה שניות כדי שהאש לא תכבה.

ט. תנור חשמלי, אע"פ שאין להדליק אותו ביום טוב, מותר להפעילו על ידי ששון שבת שגנרר מבעוד יום (השנה מערב שבת), ולאפות או לבשל בו ביום טוב. (ילקו"י עמ' רגז).

י. בעצם יום החג יש אוסרים להדליק נר נשמה, הואיל ואין צורך להנאת אורו. ויש מתירים הואיל ויש בו מצוה על כל פנים. ונכון שיתנדב מקודם לכן לבית הכנסת בעבור הוצאות החשמל או הנרות החשמליים שידליקום מבעוד יום למנוחת יקיריו. (ילקו"י עמ' רלד).

מלאכת כיבוי

א. אפילו מקצת כיבוי כגון להוריד ולהנמיך את האש של הגז, אסור. אבל מותר להנמיך את האש של הגז שלא יקדיח את תבשילו ויתקלקל. (ילקו"י עמ' תלה).

ב. לכבות לגמרי לאחר שכילה לבשל על הגז אסור. ומכל מקום רשאי לכבותו על ידי גרמא. (חזו"ע עמ' נח). ויש בזה ג' אפשרויות:

א. להשתמש במיתקן "חגאז" לכיבוי הגז, שנעשה על ידי גרמא בלבד. ויש להזהר שאף שבשעונים הישנים היה ניתן לכוון את השעון גם אחרי ההדלקה, בשעונים החדשים שהמעבר מהמצב הקבוע למצב שעון עובר דרך כיבוי, אין היתר לכוון לאחר ההדלקה.

ב. יניח כפית מתכת בין חיישן הבטיחות לאש, אחר כשבע שניות הגז נכבה, (ויש מי שאומר שבלהבה גדולה צריך להחליף 4-5 כפיות בערך) דחשיב כגרמא. ומיד לאחר מכן מותר לסגור את הכפתור כדי למנוע זרימת הגז. אולם יש לבדוק מערב יום טוב בכל תנור גז שאין האש נכבית מיד, שאם האש נכבית מיד, אזי הדבר אסור לעשות כן.

ג. ימלא קומקום קטן של מים על כל גדותיו, ויניחם על האש עד שירתח, ויגלשו המים וישפכו על האש ויכבה.

ואחר כך יוכל גם כן לסבב את הכפתור של הגז או את ברז הבטחון למנוע זרימת והתפשטות הגז. והמים שרתחו לאחר כיבוי הגז ישתמש בהם לשתיית קפה או תה וכיוצא, כדי שיהיה בישולם לצורך אוכל נפש. ומצוי מאוד שבכירות הגז שיש היום אינו נכבה כתוצאה מהגלישה, לכך יזהר שלא יגענו את הקומקום, ולבסוף נמצא מכבה בידיים. (ילקו"י עמ' תלח-תמו).

ג. ימלא קומקום קטן של מים על כל גדותיו, ויניחם על האש עד שירתח, ויגלשו המים וישפכו על האש ויכבה. ואחר כך יוכל גם כן לסבב את הכפתור של הגז או את ברז הבטחון למנוע זרימת והתפשטות הגז. והמים שרתחו לאחר כיבוי הגז ישתמש בהם לשתיית קפה או תה וכיוצא, כדי שיהיה בישולם לצורך אוכל נפש. ומצוי מאוד שבכירות הגז שיש היום אינו נכבה כתוצאה מהגלישה, לכך יזהר שלא יגענו את הקומקום, ולבסוף נמצא מכבה בידיים. (ילקו"י עמ' תלח-תמו).

מדיני צליה ביום טוב

א. לסדר ביום טוב הפחמים קודם ההדלקה בצורת פירמידה או כעין זה, מותר, כיון שאין עושים שתי שורות ועליהם נותנים עוד שורה כדרך בנין אלא באיסוף בעלמא.

ב. לזלף טיפות מים על הגחלים, מותר כשעושה כן לצורך צליית הבשר, ובפרט אם המקום צר (מנגל קטן) ואינו יכול להעביר את חתיכת הבשר למקום אחר ששם האש נמוכה יותר. וכן במנגל חשמלי, מותר לזלף מים. (ילקו"י עמ' שיג).

ג. מותר לנפנף על הגחלים להוריד הלהבה, כדי שהבשר לא יחרך. (ילקו"י עמ' שיט).

ד. מותר להעביר ביום טוב גחלים בוערות מצד אחד לצד השני, אף שעל ידי כך הם נכבים מעט, כיון שאינו מתכוין לכך, ובפרט שאינו בטוח שיתכבה. (ילקו"י עמ' שכ).

ה. אסור לכבות את המנגל לאחר השימוש בו, אלא יניח אותו כך עד שיכבו הגחלים מאליהם. ואם אינו במקום בטוח מותר לטלטלו למקום בטוח.

הנאה השוה לכל נפש

א. מותר לחמם מים ביום טוב לרחוץ פניו ידיו ורגליו. אבל כל גופו אסור.

ב. יכול לרחוץ את הקטן כל גופו. אולם, אסור לחמם מים עבור רחיצת התנוק בלבד, אלא יחמם הרבה מים לדבר המותר לעצמו, וכגון רחיצת פניו ידיו ורגליו, ומן הנתור ירחוץ גופו של התינוק. (ילקו"י עמ' שסט).

ג. מים שהוחמו ביום טוב בדוד שמש, מותר להתרחץ כל גופו בבית, וגם ביום טוב שאחר השבת. (ילקו"י עמ' שעא).

רגע חושבים

הרב אליהו רוסתמי

תורה לומדים במדבר

אם ה' משפיע עליך עושר זכית. אבל גם אם לא ישפיע עליך אתה צריך ללמוד תורה, גם במצב של פת במלח ושינה ברצפה, ובכל זאת בתורה אתה עמל. ואם אתה עושה כן אשריך וטוב לך, אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא.

שואל האבן עזרא, "אני לא מבין, איך אשריך בעולם הזה. טוב לך לעולם הבא זה מובן שמסר נפש ויקבל גן עדן. אבל אשריך בעולם הזה, איך יתכן, אין לאדם מה לאכול ואיפה לישון. איזה אשריך?"

אלא יש לנו הבטחה כל המקיים את התורה מעוני סופו לקיימה מעושר, אם תעמול בתורה בכל מצב, אזי תראה את האשריך כבר בעולם הזה.

מון הרב עובדיה זצ"ל שהתחתן קיבל מאשתו נדוניה מחבת וסיר שתי מזלגות ושתי כפות! זה הכל! השכיר דירת חדר וחצי, וגידל בה אחד עשר ילדים בעוני נורא.

הרב למד על יד השולחן והילדים רצים מתחת לשולחן, והרבנית היתה משתיקה אותם שלא יפריעו לאבא, שיש לו סוגיות קשות בבית הדין. והרב היה אומר לה תניחי להם אני בשלי והם בשלהם! ואחרי שנים של עוני זכה למלוך על כל עולם התורה וכל המנהיגים באים אליו לקבל עצה וברכה! אם אדם לומד במסירות נפש בתנאים של מדבר, צריך לדעת "שנאמן הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעולתך".

תמיד יוצא שפרשת במדבר סמוכה לחג השבועות. משום שהתורה ניתנה במדבר באש ובמים. למה אלקים נתן את התורה במדבר. והרי אפשר היה להיכנס לארץ ישראל לבנות את בית המקדש ולתת את התורה ברחבת הכותל המערבי או בככר ספרא. ואם תאמר אולי במדבר אין יצר הרע, כתוב בזוהר הקדוש (פרשת תרומה) שהסטרא אחרא שולט הכי חזק במדבר. המקום הכי אכזר, וה' עשה אתנו חסד שסילק אותנו מהישוב. ומה שמר על אבותינו במדבר ארבעים שנה, אלו המשכן והכרובים, ארון הברית והמנהיגים החשובים ביותר משה ואהרן. וגם ענני כבוד ולאכול מן וכל זה לשמור על עם ישראל מיצר הרע. ואף על פי כן מעדו עשר פעמים במשך ארבעים שנה. אפשר לומר הלואי עלינו, לעשות עשר טעויות בארבעים שנה זה הישג. וציון גבוה מאד.

אנחנו קמים וכבר עד השעה שמונה בבוקר עוברים את העשר טעויות.

וכאן מדברים על דור דעה בלב המדבר בשיא המאבקים.

ואם כן מדוע ניתנה התורה במדבר ולא בארץ ישראל, ועוד למה על הר סיני, ואם תאמר שהוא הכי נמוך, אז למה לא נתן את התורה בים המלח שזה המקום הכי נמוך. מה הרעיון שטמון כאן. מה מאפיין את המדבר.

חז"ל אומרים שתורה צריך ללמוד בכל מקום בעולם. ובכל מצב. גם אם תהיה במדבר שאין לך בית ולא מזגן ולא תנאים.

וכמו שאומר התנא באבות, כך היא דרכה של תורה פת במלח תאכל, ומים במשורה תשתה, ועל הארץ תישן, וחיי צער תחיה ובתורה אתה עמל, אשריך וטוב לך. שתורה צריך ללמוד בכל מצב.

הרב אליהו רוסתמי מרצה באתרנו
להרצאות נוספות בקרו באתר 'שיבת אור דוד'

קבעת עיתים לתורה?

אור החיים הקדוש
פירוש אור החיים על התורה
בכל מוצ"ש בשעה 22:00

הדרשה השבועית

בכל יום רביעי בשעה 22:00
רחוב במכבים 108 בני ברק
ניתן לצפות באתר הישיבה Rabenu.com
ובערוצי הלווין

שיעור שבוועי
מוסר | יהדות | הלכה
בכל יום שני בשעה 20:00

חשוב לדעת!

ניתן לצפות בכל הדרשות של הרה"ג דניאל זר שליט"א באתר הישיבה "אור דוד" ובמגוון רחב של רבנים נוספים בכל הנושאים